

JEMEN:

arabska pravljica

"TU NEKJE MORA BITI, NEKJE NA VRHU TEGA HRIBA," ME VSAKIH NEKAJ MINUT OPOGUMLJA MOJ VOZNIK KAMAL. NAJBRŽ JE ZAČUTIL V MENI VSE VEČJI DVOM, DA BOVA RES NAŠLA DAVNO POZABLJEN DVOREC, ZA KATEREGA ŠE DOMAČINI NE VEDO, ALI GRE ZGOLJ ZA LEGENDO ALI SE NAD PREPADNIMI STENAMI GORSKIH VRŠACEV RES DVIGA SRHLJIVA PALAČA JABAL SHUGRUF.

Razbitega kamnitega kolovoza že zdavnaj ni bilo več, ko so se iz goste megle nenadoma izrisale nenavadne oblike. Vsem v džipu je v trenutku zastal dih. Silhuete ogromne nenavadne zgradbe, zgrajene na ostrem skalnem grebenu nad stometrskimi prepadnimi stenami so bile kot prikazen z drugega sveta. Kmalu je iz nenavadne zgradbe prisopihal prijazen starejši možak z avtomatsko puško na rami. Tujcev tu na gori še niso videli, zato je bilo njegovo zanimanje in gostoljubje še toliko večje. Pove mi, da mu je ime Abdulah in me povabi na močan čaj v svoj nenavaden dom. Elektrike ni, deževnico pa zbirajo v velike podzemne cisterne. Zapuščena palača, v kateri živi popolnoma sam, naj bi bila stara vsaj petsto let. Prej je bilo v njej 350 sob, dandanes pa samo še 200.

Njegovi predniki so podrli zgornji dve nadstropji, ko so potrebovali gradbeni material za gradnjo kamnitih teras, kjer so nekoč gojili kavo. Danes pa zaradi neprimerno večjega dobička na istih terasah gojijo lokalno drogo kat. Skupinsko žvečenje svežih listov blagega poživila je skoraj edini način družabnega življenja v Jemnu. V mestih in vaseh se ljudje že dopoldne dogovorijo, pri kom bodo popoldne žvečili kat, po kosilu pa se čas popolnoma ustavi. Vsak s seboj prinese butaro v polivinil zaviti svežih vejic in udobno zleknjeni na blazine po tleh začno obirati mlade liste. Med tem steče pogovor o vseh in vsem. Posli in politika, dogovorjene poroke in vse ostalo. Na splošno veljajo tisti, ki se tovrstnih skupinskih žvečenj ne udeležujejo, za čudake in samoizobčence. Bolj premožni žvečijo kat vsak dan, pod licem pa vrtijo za teniško žogo veliko zeleno kepo, ki predstavlja pravi statusni simbol. Glavni problem pri katu je le cena, saj ni poceni in njegov strošek v marsikateri družini presega izdatek za hrano in ostale življenjske stroške.

PO POTI DRAGOCENIH DIŠAV

Do srede 19. st. je bila rodovitna dežela na skrajnem jugu arabskega polotoka znana predvsem po pridelavi kave. Malokdo namreč ve, da je pred 200 leti prav vsa kava v Evropo prišla iz malega danes opustelega pristanišča Al Mokha na obali Rdečega morja.

Arabia Felix ali srečna Arabija, kot je bil Jemen znan že v antičnih časih, pa je tudi zibelka arabske civilizacije. Neskončne karavane so stoletja dolgo prenašale eno najdragocenejših zakladov Arabie Felix – dišečo smolo mire in »frankinsence« – preko arabske puščave do svetlišč vseh mediteranskih civilizacij starega sveta. O nekdanji slavi in bogatih kraljestvih na poti dišav je danes ostal le še spomin, dežela pa ni zato prav nič manj mikavna.

Vožnja preko peščenih prostranstev puščave Ramlat al-Sabatin, bele koralne plaže Arabskega in Rdečega morja, živahne lokalne tržnice in prijazne gorske vasice so pravi še popolnoma neodkriti biseri. Potovanje po Jemnu je popolnoma varno, kljub orožju, ki ga je povsod preveč. Vsi moški so namreč oboroženi vsaj s kalašnikom, uživanje alkohola pa prepoveduje Koran. Tako nihče nikogar niti ne izziva, stopnja kriminala pa je skoraj enaka ničli. Tudi turisti so v Jemnu izredno redka vrsta in na nekajtedenskem potepanju bi jih lahko preštel na prste ene roke.

Jemen je pravljica, kjer zgodbe iz tisoč in ene noči nenadoma oživijo in postanejo resničnost. In pravi čas za odkrivanje Jemna je zdaj!

ko potuješ sam ...

POTOVATI SAMI ŽE SAMA IDEJA JE DOVOLJ, DA SE VEČINI LJUDI DLAKE POKONCI POSTAVIJO. VZBUDIJO NAM GROZNE STRAHOVE: DA SE IZGUBIMO, DA SE ZNAJDEMO V ŠKRIPCIH, DA HUDO ZBOLIMO ... ALI PA GRE ZGOLJ ZA STRAH PRED NEZNANIM. AMPAK REALNOST JE DRUGAČNA ...

Vsak, ki želi potovati sam, mora najprej zbrati pogum. Res je, da je tako potovanje lahko utrudljivo, včasih celo nevarno, ampak večinoma se temu lahko izognemo, če smo previdni. Sicer pa, kaj ni življenje samo nevarno? Celo smrtno nevarno ... Brez stvari in ljudi, ki bi ti dajale občutek varnosti, se znajdeš na poti, v letalu ali v čudni hotelski sobi (seveda lahko potuješ bolj luksuzno, ampak to je samo dodaten ščit pred realnim življenjem).

Ko si prepuščen samemu sebi, imaš priložnost, da se izpopolniš, se izboljšaš in se izzoveš. Vsakič znova prihaja do situacije, ko se ne moreš preprosto izogniti soočenju z resnico o sebi. Ko se znajdeš v tuji deželi, si prisiljen sam izbirati, se odločati zase, ker nihče drug ne bo prevzel te odgovornosti. Tako pač je: potovanje te očara, potovanje ti zadaja rane, hkrati pa te potovanje tudi pozdravi. Če je človek odprt, potem bo potovanje doživel tudi znotraj sebe – drugače potovanje niti ni vredno truda. Po vsakem potovanju pridemo nazaj spremenjeni. Ne samo starejši, ampak tudi bolj modri in pogosto bolj skromni. Zaradi soočenja z neznanim lahko dojamemo, kaj je bistvo naše kulture.

KULTURNI SOK

Prva izkušnja s tujo kulturo je lahko zelo šokantna. Ko, recimo, stopiš z letališča v Katmanduju in se naenkrat 25 parov rok steguje proti tebi in obenem enako število ust kriči, da bi pritegnilo tvojo pozornost. V teoriji si lahko na to pripravljen,

ampak še vedno te lahko doleti nepripravljenega. Vsak od kričečih rikša voznikov te hoče peljati. Končno uspeš uiti tako, da izbereš prvega, ki je pri roki, seveda tudi najdražjega. Začetniška smola pač. Kasneje pa lahko to postane zabavna dogodivščina.

Na potovanju se naučiš veččin, ki znajo priti zelo prav v vsakdanjem življenju v Evropi. Naučiš se potrpežljivosti, umirjenosti, odločnosti, previdnosti in izgubiš del naivnosti – brez teh veččin bogati Evropejci ne bi mogli potovati po revnih deželah. Do tu vse lepo in prav. Potem pa nastopi težji del – solidarnost. Za vsakega, ki potuje vase zaprt, bi bilo vseeno, če bi ostal doma pred televizijo. Šele ko uspeš ločevati med solidarnostjo in usmiljenjem ter med previdnostjo in nezaupanjem, se lahko naučiš kako ravnati, ko imaš opravka z revščino in pohlepom, ne da bi pri tem pokvaril celo izkušnjo.

NIKOLI NISI SAM

Ko potuješ sam, nikoli zares nisi sam. Veliko popotnikov potuje skupaj vsaj določen čas. Tako spoznaš druge popotnike, ki bi jih verjetno ignoriral, če bi jih srečal na ulici nekje v Evropi. Ampak če se sredi tuje kulture srečaš z belci, se počutiš, kot da so tvoji bratje in sestre. Tako potovanje združuje ... in pomaga razumeti drugačne moralne koncepte, navade, pravila oblačenja in religiozna prepričanja. Raznolikost na našem planetu je omejena samo z domišljijo različnih kultur in s prevladujočo močjo multinacionalk. Ampak v principu je vse mogoče.

Izkušnje in vrednote se lahko spreminjajo s časom, ampak vedno nekaj ostane na intuitivni ravni, nekaj uravnoteženega, navada, okus, potencial; koncept osebnosti postane bolj očiten in vsako potovanje je samo še en korak naprej – ne glede na to, kako majhen je, ali kako dolgo je potovanje.

